BURDUR

HALKEVİ DERGİSİ

CİLT : 1 — 19 - TEMMUZ - 1939 — SAYI : 6

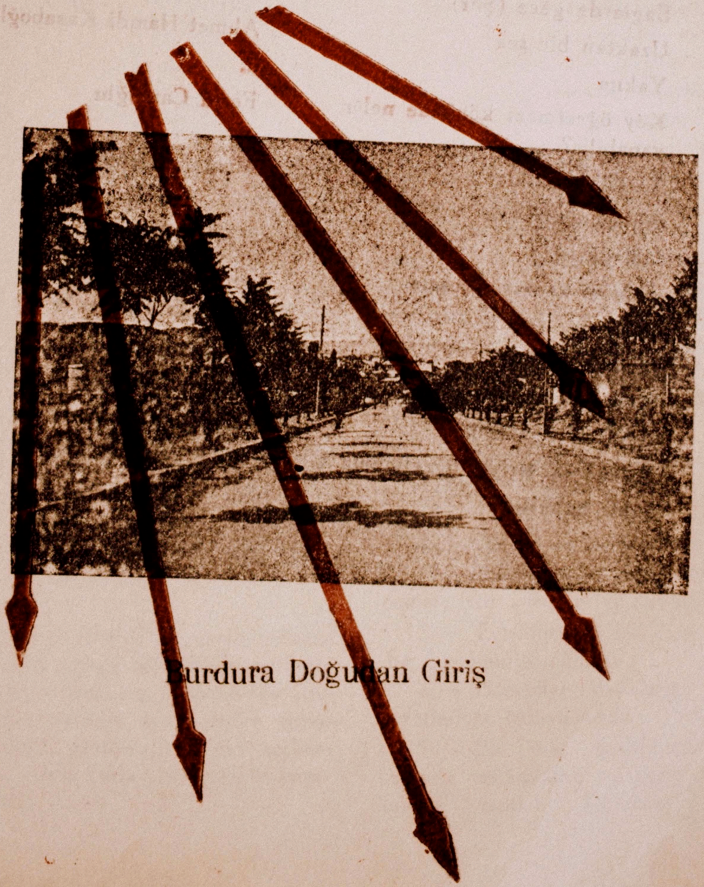

Burdura Doğudan Giriş

Bu Sayıdaki Yazılar

24 - Temmuz - 1923	Feyzi Bayraktar
Belediyemize dair	Ali Güzey
Bağlarda gece (Şiir)	İbrahim Zeki Öcal
Uzaktan bir ses	Ahmet Hamdi Kasaboğlu
Yakım	...
Köy öğretmeni köyünde neler yapabilir?	Ferid Çamoğlu
Tarihten fıkralar	Mustafa Demirsoy
Ağlasun türküsü	...
Göl gezisi	Tevfik Balköse
Tefenni kazası koşma	...
Maniler	Mustafa Demirsoy
Okumak	R. Tunçağlı
Halkevinin faaliyeti	Ahmet Şen
HATAY için (Şiir)	Nevzat Akseman
Talebe velileriyle öğretmenin Mü...	Münir Pamukçu oğlu
Şehir haberleri	...

BURDUR

HALKEVİ DERGİSİ

CİLT : 1 — 19 - TEMMUZ - 1939 — SAYI : 6

24 - Temmuz - 1923

24 - Temmuz - 1923, bütün Türkler ve dünyaca bilinen bir tarihtir. Bu tarihde yapılan Lozan muahedesiyle Türk milletinin her şekilde istiklâli, devletinin itibarı dünyaya bildirilmiş ve tasdik ettirilmiştir. Bu muahedenin ehemmiyetini ve büyüklüğünü anlamak için gözümüzü eski tarihlere biraz götürmek, gezdirmek kâfidir. Lozan muahedesi ve onu binbir müşkülât ve çetin safhalarla bu millete hediye eden büyükler; Türk milletinden kapitülâsyonu kaldırmakla, Sevri yırtmakla en yüce bir şeref tacını geymişlerdir.

Kapitülâsyon : Bir esaret, bir kumandan topunu, toprağını düşmana teslim zaruretinde kaldığında imzaladığı mukavele veya islâm topraklarında muvakkat; veya devamlı oturan her Hıristiyanın bulunduğu müdddtce o hükûmetin hükümlerini tanımayışı demektir.

İşte bu toprakta yabancılar yıllarca kayıtsız ve şartsız alabildiğine serbestçe hareket etmişler, devletin en kuvvetli zamanlarında bu hudutlar içerisinde kendi memleketlerindeki serbestilikten daha fazla bir şekilde yaşamışlardır.

İlk Osmanlı kapitülâsyonu Fransa kralına karşı şu şekilde verilmişti. Fransuva Şarlöken'e mağlûp olduğu zaman annnesi Kanunî Süleyman'a iltica ile oğlunun kurtarılmasını yalvarmıştı. En şaşaalı bir devrini yaşıyan Osman oğulları Viyana surlarına dayanmış kurtarılan Fransızlardan karşılık alınması düşünülecek yerde ecnebilere serbestçe gezmek kayıtsız ticaret yapmak ve bazı hususlarda kendi kanunlarına tâbi olabilmek gibi imtiyazlar verilmişti. Bu imtiyazlar gittikçe ve her millete şumullendirilerek her yeniliğe mani olan kendi kendini bağlıyan birer bağ oldu. Meselâ :

1 — Bir Ecnebiyi topraklarımızda ne yaparsa yapsın tardetmek kabil değildi.

2 — Ecnebi mektepleri hiçbir kayde tâbi olmadan diledikleri gibi ders okutur, fikir yürütür ve yayabilirlerdi.

3 — Ecnebilerden hiç denecek kadar bir gümrük alınırdı.

4 — Ecnebiler davalarını kendi heyetlerince hallederlerdi.

5 — Bir Türk - Ecnebi davası zuhurunda muhakeme ve karar zamanlarında mutlak Konsolos veya

Belediyemize Dair

Yazan : Ali Güzey

Burdur 1255 tarihine kadar Nahiye halinde idi. 1288 tarihine kadar Kaza ve o tarihte Liva, 1336 da Müstakil Sancak, 1339 da Vilâyet olduğu halkiyat ve harsiyat adlı kitaptan öğrenilmiştir.

Burdurda Belediye teşkilâtının kuruluşu 1275 tarihine rastlar. Balkan harbinden bugüne kadar Belediye Reisliği makamını işgal eden zatlar : Merhum İbrahim Tayar, merhum Hacı Ahmet, Fahreddin ağa, Eczacı Hüsnü Onat, Fahri Kayaalp, Doktor Ahmet Ruhi Yeşilyurd, öğretmen Rıza Erdem, Nuri Artok'tur.

Belediyemizin Cümhuriyetten bu tarafa başardığı önemli işler : 1925 te 14401 lira sarfiyle bir fennî mezbaha yaptırılmıştır. 1935 te 3000 lira sarfiyle bir Cümhuriyet Alanı ve ortasına bir havuz yapılmıştır. 1936 yılında Burdur gölü kenarında 1500 lira harcıyarak bir plâj meydana getirilmiş, 400 lira sarfiyle bir Beton köprü tamir ve islah edilmiş, memleketin giriş yolu üzerinde 110 lira ile bir pınar - Savaş pınarı - yaptırılmış, 4500 lira istimlâk bedeli verilerek şehir giriş yolu açılmış ve ağaçlarla süslenmiş, İstasyon bulvarına da ayrıca 6000 lira harcanılmıştır. 1937 de meydana getirilen Belediye halk bahçesine 8000 lira harcanılmış, 600 lira sarfiyle çarşıda küçük bir park vücuda getirilmiş ve Belediye Alanı bu suretle güzelleştirilmiştir. Yine yeni yıl içinde 410

Tercümanın bulunması lâzımdı.

6 — Konsoloshanece bir memur bulunmadıkça Ecnebi evi aranamazdı. Bu memur gelinciye kadar da mücrim ya kaçar veya vasıtaları ortadan kaybederdi.

7 — Ecnebi bir mahkûm mahkûmiyeti için ancak Sefarethaneye teslim olunurdu. Sefarethane isterse serbest bırakır, isterse Türk Hapishanesi olmamak şartiyle dilediği yerde ceza çektirirdi.

Umumî harpte gûya bunlar ilga olundu. Fakat harp bitince yine eski hamam eski tas. Hatta daha beteri Sevr imzalanmıştı. Bu muahede ki; vatan hudutlarını büsbütün küçültüyor. Bu küçülen toprakta yeryer nüfuz mıntakaları çoğalıyor. Ecnebiler Anadolunun her tarafında serbestçe gezmek ve kıymetli meslekleri kolayca yapmak hakkına malik oluyor. Mecburî Askerlik lâğv, ancak gönüllü o da silâhsız, kamasız bir kaç Asker kabul olunuyor. Malen, manen birçok kayıtlarla bağlanarak memleket büsbütün mahvoluyor.

İşte eski imtiyazlar olan kapitülâsyonları imzalı ölüm vesikası olan Sevri ortadan kaldırarak bu millete yepyeni bir hayat veren Lozan muahedesidir. Türkün yüksek kabiliyeti fevkalâde inkişaf ve inkılâp hamleleri ancak bu tarihten sonra kendini göstermiştir. Türk ulusuna içte ve dışta hür ve mutlak bir istiklâl veren ve bütün bir cihanla mücadele eden ulu Ataya ve yüksek millî şefimiz İsmet İnönüne bu millet, vatan, tarih nekadar minnettar olsa azdır.

Halkevi Başkanı Diş Hekimi
Feyzi Bayraktar

lira ile Zahire Hali iyi bir şekle sokulmuştur. Şehrin muhtelif yerlerinde 18000 metre murabbaı yeni kaldırım yapılmış, 20000 metre murabbaı bozuk kaldırım tamir edilmiştir. 5000 metremikâp toprak tesviyesi, 550 metre uzunluğunda su kanalı, 4350 metre lâğım, 550 metre içme su yolları, 540 metre de kullanma suyu yolları tamiri yaptırılmıştır. Şehre üç kilometre mesafeden gelerek bağ ve bahçeleri sulayan, değirmen ve fabrikaları döndüren gökpınar, yenipınar İnsuyu ve Çine suyu, memba ve mecralarından Kurna köyüne kadar geniş ve muazzam kanallar açılarak şehrin gün geçtikçe azalan suları emici topraklardan ve bataklıklardan kurtarılarak güzel bir hale getirilmiş ve sular ihtiyaca cevap verecek bir duruma getirilmiştir.

Şehrin en önemli ihtiyaçlarından olan asrî mezarlık mahallinin istimlâk muamelesi 1938 senesindenberi devam edegelmekte iken bu defa ikmal olunmuş ve sahiplerine paralarını almaları husus tebliğ edilerek mezarlık mahalline vaz'iyet edilmiştir. 23 hemşehriden istimlâk olunan bu tarlalar, şehrin ve bilhassa Burdur bağ ve bahçelerinin yeşillik bir methalinde ve tren yolu uğrağında çok güzel bir yer olan Toprakhk adlı nam diğeri Dörtayaklı mevkiinde ve bin ar genişliğinde bir yerdir.

Belediye, şehrin içme su ihtiyacını da ele alarak içme su projesini yaptırmak üzere 1939 bütçesine 3500 lira tahsisat koymuş, hemen projenin yapılması için icap eden makamlara baş vurmuştur. Yakında tamamlanacak olan projemize göre şehre bol ve temiz su getirerek her evi temiz suya kavuşturacaktır.

Belediyemiz bu yıl, bilhassa bozuk yolları öne alarak şehrin türlü yerlerinin islahına sür'atle başlamış ve mevsim dolayışiyle çarşının uzun çarşı methali bitirilmiş ve diğer Uncu Hasan evi önünden itibaren devam edegelen bozuk kaldırımların ihalesi 539 lira bedelle müteahhidine verilmiş ve tamir işine başlanmıştır.

Belediye yalnız yol tamiriyle kalmayıp şehrin temizliğine de önem vermiş, her tarafı çöp ve pislikten kurtarmak üzere bir mücadeleye girişmiş, çöp arabasının uğramadığı sokakların kontrolunu sıkı bir surette temin etmiştir. Şehrin muhtelif sokaklarına ağaçlar diktirmiş ve hususî hademelerle korumağı sağlamıştır. Gölde meydana getirilmiş plâj civarında Bayanlar için bir banyo mahallinin inşası için plân ve krokiler hazırlatılmış, bu plânlar müteahhidine verilmek üzere artırmaya konmuştur. Fakirlere parası Belediyeden verilmek üzere icap eden ilâçlar alınmakta, hasta olupta burada mütehassısl bulunmadığından taşra hastanelere tedavi için gitmek üzere Belediyeye müracaat eden fakir hemşerilerin yol paraları Belediyeden verilmek suretiyle sevkleri yapılmakta ve bu yüzden fakir halk sevindirilmektedir.

Bağlarda Gece...

Kuşların cümbüşü sona ererken,
Ay altın tülünü serer bağlara ..
Rüzgâr ağaçlarla bir dem sürerken,
En içli telini gerer bağlara ...

Örülür asmaya bir yeşil oya,
Göz kırpar üzümler (gülüş) le aya;
Melek kız göğsüne el koya koya,
Hülya yollarından girer bağlara ...

BURDUR rüyadayken sönmiyen yıldız,
Sunar bu âhenge coşkunca bir hız;
Ve .. Seher denilen al duvaklı kız,
Taze nefesleri derer bağlara ...

İbrahim Zeki Öcal

Uzaktan Bir Ses ...

Yurddan uzak yaşıyan bir yurddaşın yurdseverliğinin açık bir sembolü olan bu yazıyı mecmuamıza almakla ulusal duygumuzun gençlikteki kuvvetini anlar gururumuzu birkat daha arttırırız.

***

— *Mısır'dan* —

Yuvasından ayrılan garip bir kuş gibi ben de aziz yurdumdan uzak düştüm. Bayramlara, sevinçlere uzaktan iştirak ettim. Uzun senelerdenberi yeşil yurdumda bir dergi çıkarılmasını düşünürdüm. Burdur Halkevi varlığıyla ve sayın, bilgili gençliğin yardımiyle çıkarılan Halkevi dergisini sevinçle karşıladım. Okudum, okudum. Unuttuklarımı hatırladım, bilmediklerimi öğrendim ve öğreneceğim. Bu dergi sayın okuyucularımıza memleketimiz hakkında pep büyük istifadeler temin ediyor ve edecek. Müessislerine derin saygılar. Yurddaşlarım yurdumdan yazıyorlar. Ben de bulunduğum Mısır hükûmetinin okulundan yazıyorum. Mısırda leylî okul hemen hemen yok demektir. Okulları neharidir. İlkmektepten Üniversiteye kadar bütün paralıdır. Bunun için okuyup yazan takriben yüzde otuz nisbetindedir. Çünkü fakirler okuyamazlar, okuyanlar zengin çocuklarıdır. Burada mektep masrafı pek ağırdır. İşte Üniversite şubelerinin masrafı :

MISIR PARASI İLE

Üniversite kolları	Talebenin cebinden harcadığı		Hükûmetin yardımı		*YEKÛN*	
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Hendese	30	00	65	00	95	00
Ziraat	30	00	63	00	93	00
Hukuk	30	00	20	00	50	00
Riyaziye	30	00	120	00	150	00
Edebiyat	20	00	52	00	72	00
Tıp	30	00	148	00	178	00
Ticaret	45	00	35	00	80	00
Baytar	25	00	73	00	98	00

Aziz vatandaş;

Artık mekteplerimizin parasız olduğunu, bütün masrafların şanlı Cümhuriyetimiz tarafından verildiğini, Cümhuriyetimizin gece ve gündüz maarifimize gösterdiği yararlığı ve fedakârlığı, maarifimizin şarkın en ileri ve Avrupanın senelerdenberi terakki etmiş maarifine muadil olduğunu. hele Askerî okullarımızın, Harbiyemizin, Bahriyemizin dünyanın en yüksek okullarından olduğunu bilirsin. Öyleyse okula kıymet ver ! Okumanın dünyada en iyi ve en şerefli bir varlık olduğunu kalbinin en derin köşesine koy.

Ey vatandaş :

Mısırda okumak ne zor ! Meselâ : Senin, benim yani orta halli bir evin vermiş olduğumuz vergiler hemen hemen bir Mısır talebesinin masrafına muadil; çünkü 30 Mısır lirası takriben 180 Türk lirasıdır.

Ey vatandaş;

Koşa koşa vergini ver ! Maarife, ocağa ve bütün müesseselere elini uzat. Bize bu varlığı, bu yolu gösteren ve bu aziz ve necip Türk milletini nurlandıran, okutan, öğreten, bildiren ve bu asil milletin şerefini şarktan garbe ve bütün dünyaya tanıtan, bizden maddeten ayrı ve ruhan bizimle olan Atamızdır. Bu uğurda yanyana ve başbaşa gece gündüz millet uğrunda çalışan, uyumayıp uyutan, bütün Avrupa rüesasına göğsünü geren Millî Şefimiz ulu İsmet İnönüdür.

Atamıza rahmet, Millî Şefimize sağlık, yüce vatandaşlarımıza birlik, demir kollu şanlı ordumuza zafer ve ilelebet payidar olmasını tanrıdan dileriz.

Ahmet Hamdi Kasuboğlu

Yakım

— Tefenni'ye aittir —

Bacabaşına çıra koydum yanmadı,
Beybabama haber saldım gelmedi,
Küçücükten benim başım gülmedi.

Yedi yıldır taramadım saçımı,
Gurbet ele yükletmişler güçümü,
Nedir ağalar ben bilemedim suçumu.

Açmasınlar entarimin dürgüsün,
Giyemedim diken eller çürüsün,
Anam benim uğun uğun erisin.

Kirmanın almış anam eline,
Düğümüm koymuş anam önüne,
Uğun uğun erisin benim yoluma.

Altın tasta kınalarım ezildi,
Gümüş tarak ile saçım çözüldü,
Benim yazım gurbet ele yazıldı.

Önümüzden geçen çaylar bulandı,
Emmim, Dayım arkamızdan ulandı,
Kumaş kuşak alkanlara boyandı.

Develerim gezer orman içinde,
Kâğıdım okunur ferman içinde,
Beşyüz evli (Tefenni) nin içinde,
Aradım da bulamadım dengimi ...

***

Köy Öğretmeni Köyünde Neler Yapabilir?

Yazan : İlköğretim Müfettişi
Ferid Çamoğlu

— IV —

Köy okullarında yapılacak bayrak merasimi ve buna köylünün de iştiraki mes'elesi :

Cumartesi son dersi müteakip ve Pazartesi birinci dersten önce okullarda yapılmakta olan bayrak töreni, üzerinde durulmağa değer bir iştir Bayrağın indirilip çekilmesi dört kişilik bayrak muhafızı tarafından yapılmalı, bayrak sağda kalmak üzere solunda ve arkasında iki dizi bulunmalıdır. Bayrağı selâmlıyacaklar, bayrak görünür görünmez ve ya inecekse dikkat komutasiyle iyi bir esas vaziyeti alarak kat'iyen kımıldamazlar. İleriye çıkan bir öğrenci bayrağa karşı bayrak dizinlerinden birisini - şarkı halinde değil - sadece manzum olarak söyler. Bu işler yapılırken herkesin gözü bayraktadır. Bunu müteakip bir işaretle gayet kesin ve sert olarak İstiklâl marşı söylenir. Marştan sonra eğer bayrak iniyorsa kayboluncıya kadar gözle takip edilir, eğer bayrak çekiliyorsa rahat komutasına kadar esas vaziyeti bozulmaz, bu işten sonra da çocuklar yüzyüze dönerek elele tutarlar. Öğretmenin tane tane söyliyeceği (Türküm, doğruyum) andını, beraberce ve tek bir ses çıkıyormuş gibi söylerler. Bu beraber and içmenin muhit üzerinde gayet heybetli, azametli akisler yapacağı muhakkaktır. Hatay mes'elesinin buhranlı günlerinde Harbiyede ikibin kişi Şişliden geçerdik te çok aldırış eden olmazdı. Ne zaman ki; her bölüğe trampet takımı geldi, bu sefer aynı caddenin kenarlarındaki o yüksek apartmanların pencerelerinden bakan yabancı gözler faltaşı gibi açılır, bu heybet önünde âdeta titreşirlerdi.

Köyün Muhtar ve Âzalariyle ileri gelenlerini hiç olmazsa haftada bir defa törene iştirak ettirmeli, onları da elele tutturarak and içirmelidir. Almanyada terzi dükkânının önünden geçen Asker zabitinin formasına selâm verir. Biz de ise, İstiklâl marşını işittiği halde aldırış etmiyenler pek çoktur. Bu saygı işi üzerinde gayet titizlikle durmalı, köylümüze, İstiklâl marşını işittiği yerde şapkasını çıkartarak kalmasını öğretmeliyiz.

Folklör üzerinde öğretmenin araştırmalar yapması çok yerinde olur.

Falan yerin âdeti böyle imiş, bundan ne çıkar deyip te geçmemeli, bir milletin ruhiyatı, seciye ve karakteri onun âdet ve ananelerinde gizlidir. Öğretmen köyün enteresan âdet ve ananelerini, tarihine ait rivayetleri araştırmalı, o köye mahsus havaları, türkü ve tekerlemeleri toplamalıdır.

Köylerdeki Particilik mes'elesi :

Bugün köylerimizin birçoğunda bir Particiliktir gidiyor. Bu Particiliğin esası araştırılırsa bir hiçtir. Muhtar seçmek için yapılan bu gürültüler köyün hayatında fena tesirler yapmaktadır. Öğretmen, bir tarafın adamı değil, o, köyün adamıdır. Köyde doğruluğuna ve bilgisine inanılan tek şahıs öğretmen olduğuna göre Particiliği kaldırabilecek te yine öğretmendir.

Köy öğretmenlerinin tayin işi :

Eskiden bir nazariye ve kanaat vardı : İnzibatî bir ceza alan, başarısı saptanamıyan öğretmenler, köye nakledilirlerdi. Son zamanlarda bu mühim mahzur gözönünde bulundurularak köy ve şehir muallimi tefrikası kaldırılmağa çalışılmaktadır. Terbiyede büyük ve mühim bir kaide vardır : İnhiraf gösteren istidatlar üzerinde terbiye tesirlerini artırmak ve fazlalaştırmak suretiyle inhirafı düzeltmek gayesini güder. Terbiyenin

Merhum Abdurrahman Sereften nakleden :

Tarihten Fıkralar

Nakleden : Mustafa Demirsoy

— Otlukbeli Muharebesi —

Kabına sığmıyan Uzun Hasan Türk topraklarına tecavüze başlamış. tı. Bunu haber alan Fatih Mehmet Uzun Hasana iyi bir ders vermek zamanının geldiğine karar vererek kuvvetli bir ordu ile Uzun Hasana karşı gitmişti. Ordu Kayseri civarına yaklaştığı zaman Fatihin riyasetinde toplanan Şurayi Askerîde hattı rüc'atı temin için Kayseri civarında bir istihkâm yapılıp yapılmaması mes'elesi münakaşa edildiği sırada Sadrazam Mahmut Paşa istihkâmın lüzum ve ehemmiyetinden bahsetti. Söze karışan Fatih (Birgün evvel gördüğüm rüyada uzun Hasan ile güreştim, bir yumruk darbesiyle uzun Hasanın göğsünü parçaladım, ciğerini kopardım. Binaenaleyh hattı rüc'ati temin için istihkâma lüzum yoktur) dedi. Mahmut Paşa : "Şevketmeap sizin rüyanız bize delil olamaz. Fennî harp burada bir istihkâm yapılmasını emrediyor„ dedi. Fatih sabahleyin ordunun hareketine emir verdi. Otlukbeli denilen, yerde iki ordu karşılaştı. Kanlı bir muharebede uzun Hasanın ordusu münhezimen, perişan bir halde rücat etti. Türk ordusu İstanbula döndü. Mahmut Paşanın Şurayı Askerîdeki ifadesi Fatihin kalbine zehirli bir ok gibi saplanmıştı. Bunun intikamını almak için fırsat bekliyordu. Aradan epiyce zaman geçti, Konya muharebesinde kaybolan Şehzade Ahmet için İstanbul halkı siyahlara bürünmüştü. Bir yaz günü idi Mahmut Paşa beyaz kumaştan bir elbise giymişti. Arkadaşlarından biriyle balkonda satranç oynuyorlardı. Bunu gören münafıklardan biri Fatihe (Şehzadenin vefatı dolayısiyle İstanbul halkı siyahlara büründüğü halde kulunuz Mahmut Paşa beyaz giyinmiş bir halde balkonda halkın karşısında bilâperva (Korkusuz) satranç oynuyor) diye jurnal etti. Oğlunun vefatı ile gûya yüreği yanan Fatih, Mahmut Paşanın idamını emretmekle yüreğinin acısını azaltmıştı. Fatihin iradesi yerine getirildi. Halkın Mahmut Paşaya karşı derin bir sevgisi vardı. Hatta halk nazarında Mahmut Paşa ikinci Padişah sayılırdı. Daha ileri gidilerek halk ta Mahmut Paşa olmasa Fatih Padişahlık yapamaz, kanaatı vardı. Mahmut Paşanın kazandığı bu sevgiyi. bu şöhreti çekemiyen Fatih ufak bir bahane ile onu ortadan kaldırmıştır. 14 sene Sadrazamlık yapan Fatih zamanını, parlatan, orduyu zaferden zafere götürün, Türk

---

bir dereceye kadar tesir sahasının kenarında bıraktığı istidatlar, kolay kolay inhiraf gösteremiyeceğine kanaat getirilenlerdir. Kanaatıma göre işte bu ikinci tipler köy muallimi olmalıdırlar. Bu gün Kızılçullu köy öğretmen okulu, köylünün birçok ihtiyaçlarına cevap vermek gayesiyle açılmış iftihar edeceğimiz bir müessesedir.

— SON —

tarihinde emsaline pek az tesadüf edilen Mahmut Paşa, Fatihin istirkabı saltanat düşüncesine kurban gitmiştir.

— Viyana Seferi —

Kemankeş Kara Mustafa Paşa kuvvetli, muhteşem bir ordu ile Viyana üzerine yürüyordu. Ordu Belgrada vasıl oldu. Toplanan Şurayı Askerî de Tımışvar kalesi kumandanı İbrahim Paşa da bulunuyordu. Belgrat ile Viyana arasında mühim bir mevkie istihkâm yapılmasına lüzum olup olmadığı meselesi görüşüldü. Mustafa Paşa istihkâma lüzum olmadığına, ordunun galip ve muzaffer olacağına, hiçbir kimsenin Osmanlı ordusuna tecavüze cesaret edemiyeceğine dair beyanı mütalea etti. İbrahim Paşa "Devletim her türlü ihtimali nazarı dikkate alalım. Allah göstermesin ordumuz mağlûp olursa, yahut Leh ordusu tarafından hattı ric'atımız kesilirse Belgratla Viyana arasında ordunun sığınabileceği bir yer yoktur. Bir istihkâm yapılması her halde lâzımdır, dedi ve bu fikrinde ısrar etti. Kendi fikrine muhalif mütalea da bulunan Mustafa Paşa İbrahim Paşaya bir tokat vurdu. İbrahim (Devletlim bir tokat daha vurda sözümü dinle) dedi. Bir tokat daha vurdu sözünü dinlemedi. Ordu hareket etti. Viyana muhasara edildi. Bu muhasara günlerce devam etti. Mustafa Paşa parayı, zineti seven bir adamdı. Şiddetli bir hücumla Viyana alınabilecekti. Böyle bir hücumla Viyananın alınması Paşanın işine gelmiyordu. Çünkü Askerin zikıymet eşyayı yağma etmesi muhtemeldi. Günlerin uzamasından istifade eden Leh ordusu kumandanı (Janjopiyeski) tarafından rdunun hattı ric'atı oesilmişti. Osmanlı ordusu perişan bir halde Belgratta toplandı. Mustafa Paşa İbrahim Paşanın kötü düşüncesi üzerine ordunun mağlûp olduğunu bahane ederek idam ettirdi. Doğru düşürceli, temiz yürekli İbrahim Paşa ölmeden evvel (Bu adam beni haksız olarak idam ettiriyor. Padişahıma söyleyiniz benim intikamımı bundan almasın, çünkü bunun yerini tutacak ikinci bir adamımız yoktur.) Cümleleriyle büyüklüğünü göstermiştir. Bir müddet sonra Mustafa Paşa da idam edilerek haksızlığının cezasını görmüştür.

Osmanlı ordusundaki Başkumandan ve Sadrazamlara büyük salâhiyet verilmişti. Onlar istediği bir adamı bilâmuhakeme derhal idam ettirirlerdi. Başkumandana verilen bu salâhiyet birçok haksızlıklara sebep olmuş, bu yüzden birçok Türk kahramanları kurban edilmiştir.

Ağlasun Türküsü

Kalanın bedenleri,
Çevirin gidenleri.

Ne güzel baş bağlıyor,
Ağlasun fidanları.

Kalanın burcumuyum,
Dil bilmez gürcü müyüm.

Düşman gözün körolsun,
Ben gürbet harcı mıyım.

***

— Göl Gezisi —

Beş genç arkadaş neşe taşkınlığı içinde istasyon bulvarında yürüyorduk. İçimizden biri :

— Çocuklar denize gidelim. Hava çok sıcak, dedi. Diğer biri atıldı :

— Deniz diyeceğimize göl desek daha iyi olmaz mı?

Münakaşa ilerledi. Göl, Deniz; evet aslı göl ... Burdur halkı deniz diyor. Bir dakikada mes'ele çözüldü.

Birer bisiklet kiraladık. Sağ bulvarı doldurduk. Pedal çevirmeden kayıyoruz. Gül bahçeleri arasında şehvet kokuları saçan iğdelerin gölgelediği tozlu yoldan kısa bir mesafenin sür'at koşu musabakasını yapıyor gibi uçuyoruz.

15 dakka sonra, akasya fidanlarının dibine serilmiş yeşil bir halı gibi temiz çayırlıkta küçük dönüşler yaparak geride kalanları bekledik. Nihayet gölle buseleşen kumlu kıyadayız. Tatlı bir serinlik yüzümüzü okşıyordu.

Üşümiyelim diye caketlerimizi örtündük.

Belediyenin yaptırdığı plâj o kadar güzel ve yerinde ki !..

Kazıkların çevrelediği sınır dahili tamamen tehlikesiz.

Ah ! Evlerimizde şu göl kıyılarında olsaydı ne iyi olurdu ...

Arkadaşlarım içlerini çektiler, devam ediyorum :

Su sporu, sporların en güzeli ve en sıhhîsidir. Burdurlulara bu eğlenceli sporu kolay ve ucuz temin etmek için çalışkan Belediyemize rica edelim. Belediye namına bir otobüs alınsın, saat 8 de göle hareket, 12 de dönüş ve 13 te gidiş 17 de dönüş şeklinde bütün yaz göle muntazam seferler yapsın. Bu otobüs kışın da Antalya yolcularını taşımak suretiyle kendi parasını ödedikten başka Belediyemize kazanç bile temin edeceği zannındayım.

Bravo, Çok güzel düşünce ! Diye alkışlanan sözlerime ilâveler yapıldı. Sayın İlbayımıza ve Halkevi Başkanımıza da yalvaralım, otobüs alınsın kararını verdik.

Tevfik Balköse

TEFENNİ KAZASI - KOŞMA

Havızn başına gelmesin eller,
Bugün efkârlıyım açmasın güller,
Diz dize oturup döktüğün diller.

Ey oğlan, ey oğlan güzelim oğlan,
Kolkola verelim gezelim oğlan.

Havızın başına boz yılân gelir,
Kulların başına yazılan gelir
Nekadar yalvarsam hep yalân gelir

Ey oğlan ey oğlan sen deli misin,
Güzel sevmesine tövbeli misin.

Havızın başına serildi kilim,
Yardan ayrılınca büküldü belim,
Ayrılık gününde tutuldu dilim.

Ey oğlan ey oğlan sen deli misin,
Güzel sevmesine tövbeli misin.

Havızın başına yatmış uyumuş,
Ela gözlerini gaflet bürümüş,
Herkes sevdiğini almış yürümüş.

Ey oğlan ey oğlan güzelim oğlan,
Kolkola verelim gezelim oğlan.

***

Maniler

Toplıyan : Mustafa Demirsoy

Yeşil ipek bükeyim,
Derdimi kimlere dökeyim,
Avrupandan üç tel ver,
Mendilimi dikeyim.

Şu kapı nasıl kapı,
Ensesi çubuk yapı,
Beni yardan ayıran,
Dilensin kapı, kapı.

Keten gömlek filfili,
Sizden öğrendik dili,
Bu dil buranın değil,
Şu (Burdurun) bülbülü.

Altın tabakta reçel,
Yarim burdan çok geçer,
Dilim söylemez amm,
Kalbimden neler geçer.

Acem şalı beldedir,
Saçakları yerdedir,
Cenetten huri çıksa,
Yine gözüm sendedir.

Sepette üzüm kaldı,
O yarda gözüm kaldı,
Bir çift lafım var idi,
Kalbimde sızı kaldı.

Mangalımda külüm yok,
Kafeste bülbülüm yok,
Ne talisiz başım var,
Ağlamadık günüm yok.

Deptim ambar açıldı,
İçine güller saçıldı,
Sekiz cennet kapısı,
Senin için açıldı.

Genç yazılar :

Okumak

Yazan : R. Tunçağıl

Bu kelime bugün çok kişiler tarafından tam olarak anlaşılmış değildir. Okuma deyince, akla bir gramafon pilâğı gibi kitap sahifelerindeki satırları okuyup geçmek gelmemelidir. Okumak, yalnız mihaniki bir iş değildir. O, düşünce ile karıştırılmış olursa ancak ifade ettiği manayı alabilir. Doğrudan doğruya bir sıra harfin yanyana gelmesinden mürekkep kelimeleri okuyup geçmek kendimizi muharririn eline teslim etmiş olmak demektir. Bu hususta muharrir bir nehir gibidir. Okuyucuyu akıntısiyle istediği yere götürür. Okumak düşünmenin bir teminidir, onun için bu da her temrin gibi sabr ve çalışmıya ihtiyaç gösterir. Okuma bir muhaverden başka birşey değildir. Birşey okurken muharririyle konuşuyormuş gibi fikirlere itiraz ederek, onların doğruluğuna inanarak veya inanmıyarak okumalıdır. Okumak insan ruhunu gençleştiren ona birçok faydalar bahşeden bir sanğattır. Her sanğat gibi bu da fena kullanılırsa insanı fikirce ve zihince iflâsa sürükler. Okumak Ezop'un diline benzer. Okumak gelişi güzel seçilmiş fena eserleri, açık saçık şeyleri okumak değildir. Son zamanın gençleri büyük bir hırs ve marakla ellerine geçirdikleri mecmuaları, kitapları ağızlarının suyu akarak, kapışarak okuyorlar. Bu hiçbir vakit fena birşey değil «Fakat siz onların yeni çıkmış bir romanı nasıl okuduğunu dikkat ederseniz hayret etmemek elinizden gelmez. Gözler kitaba dikilmiş surata kan hücum etmiş hatta yemekte bile ellerinde o vardır.» Onlar yalnız vak'aları okurlar. Çılgın gibi gözleri yalnız vak'aları takip eder. Ruh tahlillerini ve tasvirleri atlarlar. Halbuki muharrir tasvirleriyle bizi bir Temmuz sıcağında serin bir ormanın kenarında şırıltılarla akan berrak bir kaynağa götürür. Ruh tahlilleriyle bize insaniyetin en kirli veya en ulvî zirvelerinden perdeler açar. Eğer böyle atlanarak okunursa okuyanda tetkik ruhu ölür. Hayallerle, hayaletlerle ve karmakarışık ideolojilerle dolu bir âlemde yaşanmağa başlanır. (Pol Bernard) böyle hakikatten uzak yaşamak düşünen bir insan için en güç bir iştir; bu şekildeki yazıların çoğu insanı zehirliyen, insan zihnini harap eden, insanı deliliğe götüren şeylerdir diyor. İşte bunun için de okumada ifrata varmamalıdır. Atalarımız bunu ne güzel ifade etmişler. (Herşeyin azı karar çoğu zarardır.)

Okuyarak mutlak surette bir istifade elde etmek istiyenler birtakım okuma kaidelerine göre okumalıdırlar. Okumanın ilk şartı ağır ağır okumaktır. Sanki okuduktan sonra birisine izah edecekmişiz gibi okumak ve kelimelerin en ufak manalarını bile belirterek okumak ...

İkinci şart az okumak. Üçüncüsü tekrar okumaktır. Bu da rastgele değil; itiyat dairesinde tekrar okumak. Çünkü koskoca bir eseri bir hamlede hazmetmek pek kolay işlerden değildir. Bir metni ikinci defa okuduğumuz

zaman onda ilkin görmediğiniz birçok güzellikleri görür, birçok yeni ve orjinal fikirleri farkederiz. İşte okumak böyle yapılırsa faydalı olur.

Eskiden insanlar esnaf loncalarında, medreselerde ve daha bilmem hangi köhne sosyal kurullarda terbiye edilirlerdi. Bugünkü insan ise işlerinde ve fikirlerinde hürdür. O, kendi kendini terbiye eder. Bu terbiyeyi yapabilmek için kitaplara ihtiyaç vardır. Kendi kendilerini terbiyeye çalışan insanlar en bol nurlara tarihçilerin, ahlâkçıların, şairlerin ve romancıların eserlerinde rast gelirler.

Okumak, yaşamak demektir. Okumak sayesinde, ruhiyat kitaplarında rastlıyamadığımız kendimize ait pisikolojik halleri kolay ve emin bir şekilde, yaşayarak tetkik edebiliriz.

Okumak bize ruhumuzun aksini gösteren bir aynadır. Bu akseden hayal biran için insanî büyüler ve okuduğumuz eserlere karşı duyduğumuz hayranlık içinde melekelerimiz coşkun bir hale gelir.

Okumak, hiçbir zaman vakit geçirmek için olmamalıdır. Böyle bir okumadan hiçbir fayda beklenilemez ve eğlenerek, zorluklardan çekinerek bir şey öğrenmekte imkânsızdır. Kolay ve hafif eserleri okuyarak vakit öldüren insanlar unutmamalıdır ki: o eseri okuduktan sonra da eskisi gibi cahildirler. Okumak, azim ve irade ile okumak demektir. Azimle okuyan insanlar, sebatsız okuyucuların karışık bulduğu eserleri okumaktan çekinmezler. Asıl istifade veren okuma da budur. Dâhi bir yazıcı yeni açtığı bir yolda yeni terimlerle ilerler. Adeta yazıda bir mezhep kurar. "İşte böyle yazıcıları hercai okuyucular çok karanlık bulur ve eserlerini okumadan bırakıverirler.„ Bu, hiçbir vakit doğru değildir.

1830 yılında Viktor Hügo'yu karışık bulmuşlardı. Bodler çağdaşları nazarında anlaşılmaz bir yazıcıydı. Fakat bugün tarzlarına alışıldı ve onların eserleri hemen hemen en güzel örnekler sırasında sayılmağa başlandı. İşte bizim evvelâ karışık gördüğümüz eserler; içinde en içli parçaları taşıyan, en özlü bir fikri aşılıyan eserlerdir. Böyle eserlerin zorluğundan kaçınmak, ayağı ile gelen bir kısmeti tepmekle beraberdir. Onun içindir ki; gene Pol Bernard'ın dediği gibi okuyacağımız eserleri en yükseklerinden seçmeli gözlerimizi yüksekten ayırmamalıyız.

Evimizin 1 - VI - 1938 tarihinden 30 - VI - 1939 tarihine kadar çalışmaları

— Geçen sayıdan devam —

8 — Evimiz salonunda Nişan, Nikâh ve sünnet düğünlerine ait 9 balo verilmiş bu balolarin müzik ihtiyacını Evimizin sekiz kişilik bir cazı ve icabında on iki kişiden mürekkep bandosu temin etmiş ve bu balolarda 3750 vatandaş hazır bulunmuştur.

9 — Halkevi yönetim kurulumuz bir yıl içinde 36 toplantı yapmış, Evin bütün işleri üzerinde gösterdiği ilgi ile gereken kararları almakta bulunmuştur.

Yönetim kurulumuz, şubelerin icap eden günlerde toplantılarında hazır bulunmuş, çalışmalarına hız verilmesi, verim alınması bakımından da gereken kolaylıkları göstermiştir.

10 — Yüksek ve inkılâpçı Partimizin beşinci büyük kurultayı münasebetiyle kurultayın açıldığı 29 / VI / 1939 günü gündüz şehrimize cereyan temin edilmiş, büyük kurultayın açılış töreni ve birinci günkü konuşmaları bütün yurtdaşlara hoparlörlerle dinletilmiştir,

Ahmet Şen

Hatay İçin...

Yıllarca üvey kaldın HATAY kalbleri yaktın,
Yıllarca şahametli hilâlinden uzaktın.

Gel nazlı HATAY olma cüda müşfik anandan,
Âyar eli, âğûşu haşindir sakın andan.

Kudsî vatanın feyzini âfakına saçtı,
Hasretle öz evlâdına âğûşunu açtı.

Gel koynuna gir, bunca zaman hicrine yandı,
Yıllarca tahassürle yanan; müşfik anandı.

Masum elini saygı, muhabbetle uzattın,
En tatlı, hararetli, derin vuslatı tattın.

Vuslat ile gam aldın HATAY, şanlı düğündür,
En şanlı, şataretli düğün; işte bu gündür.

Kurtuldun HATAY, öz ata'nın ruhuna müjde,
Şâdeyliyelim ruhunu, mes'ud günümüzde ...

Nevzat Akleman

Talebe velileriyle Öğretmenin Münasebeti

[Mecmuamızın 5 inci sayısının 12 inci sahifesindeki "Talebe velileriyle öğretmenin münasebeti„ başlıklı yazının birinci sütununun 13 üncü satırındaki «Derhal imzamı attım» sözü bittikten sonra aşağıya kuyduğumuz kısım tabı esnasında unutulmuştur. O sözden sonra bu kısma geçilmesini, bu hususdaki yanlışlığa göz yumulmasını dileriz.]

Kontrollarımı da eksik etmedim. Kontrolsuz kalan israfın zararını idrak etmiyen çocuk pek tabiî olarak bildiğinden şaşmıyacak ve bir yılda elli kuruşluk defter kullanacaksa masraf bir liraya çıkacaktır. Bu kontrol veli tarafından da yapıldığı takdirde çocuk israftan kurtulacak, tutumluluğa alışacak, babasına yarım lira kazandırmış olacak ki; bu da bir ailenin hiç olmazsa iki üç günlük ekmek ihtiyacını karşılayacak, prensipler de tahakkuk etmiş olacaktır.

3 — Kavrayışsızlık :

Bazı çocuklar derslerini kavrayamiyorlar, üzülüyorlardı. Bunların çalışmadıklarına mı kani olmalı, yoksa her hangi bir sebeple çalıştıkları halde kavrayamadıklarına mı hüküm vermeli?

İşte talebe velileriyle münasebeti zarurileştiren bir hal daha ..

Hiç kuşkusuz ki; hangi şekil öğretmence anlaşılırsa talebenin lehine olacak. Anladım ki; çalışmanın yolunu bilmiyorlar. Burada birçok sıhhî ve ailevî sebepler de çocuğun fikirce, ruhça, bedence gerilemesini icat ettiriyor. Bu âmilleri gidermek için ne gibi çarelere baş vurmak lâzımdır? Bu hususta pedagoji ve pisikoloji işleriyle meşgul olmuş büyüklerimizin cilt cilt eserleri mevcut olduğundan burada tekrar etmeği fazla görüyorum.

Çocuk nasıl ders hazırlamalıdır ki; mevzuu kavraya bilsin?

Derslerine ait rapor hazırlamanın yolunu öğrettim. İki ay kadar da vakit vakit beraber hazırlık yaptım. Bu yıl çocuklarımda kavrayamamak artık kalmadı. Yeter ki; başka sebepler onların çalışmasına engel olmasın.

Yukarıda arzettiğim ruh, fikir ve beden geriliklerine gelince :

Bu sahada yapılan görüşmelerle elde edilen mahzurları önlemek memleketimizin bugünkü haliyle maalesef mümkün olmuyor. Ya ailenin iktısadî durumunun geriliği, yahut memlekette bu mahzurları giderecek müessnselerin azlığı yüzünden teşebbüsler geri kalıyor.

Münir Pamukçu oğlu

İl Haberleri :

Saylavlarımız

Kamutayın yaz tatiline başlaması üzerine sayın saylavlarımızdan Ahmet Ruhi Yeşilyurd ve Mehmet Sanlı, şirin Burdurumuzu 10 - 7 - 1939 Pazar günü şereflendirmişler, samimî tezahüratla karşılanmışlardır.

Halkevi çalışmaları

Evimiz, Ar kolunun çalışmalarına hız vermek, gençliğin musikiye olan duygu ve kapasitelerini şuurlu bir yolda yükseltmek amacıla 175 liraya bir Saksifon, 3 tane Mandolin getirtmiş ve çalışmalarına hız vermiştir. Gençlerimize başarılar dileriz.

İlkokullar Sergileri

Bu yıl Okullarımızda hazırlanan sınıf sergileri sayın halkımızın ziyaretlerine bir hafta kadar açık bulundurulmuş, yüksek takdirlerini kazanmıştır. Bilâhere Gazi okulunda canlandırılan bölge sergisi başta sayın İlbayımız ve Kültür Dîrektörümüz olmak üzere binlerce ziyaretçiyi memnun etmiştir. Kültür hayatımızda görülen bu ilerilemeden duyduğumuz tadı gizliyemedik. Yardımlarını esirgemiyen şeflerimizle öğretmen arkadaşlara teşekkür etmeyi borç biliriz.

Göl eğlenceleri

Onbeş gündenberi şehir ve köy halkını kucaklıyan göl, eğlence, neş'e kaynağı olmuştur. Her gün binlerce kişi çeşitli vasıtalarla göle akmakta, gençlerde su sporuna önem verenlerin sayısı gündengüne artmaktadır.

Belediyemiz bir otobüs seferi hazırlar, istirahat yerlerini biraz daha düzene korsa göl âlemleri cidden memleket halkının eğlence ihtiyacını karşılıyacak, umumî sağlığa çok yarayacaktır.

Parti Müfettimiz

29 - Mayıs - 1939 da beşinci büyük kurultayın verdiği hayatî kararlardan olarak Valilerden C. H. P. idare heyeti reisliği alınarak idare heyeti arasında bir reis intihabı vardı. Vilâyetimiz : İsparta ve Antalya. Burdur Vilâyetleri arasında merkez intihap edilmiş ve buraya sayın Edirne saylavı Osman Şahinbaş teşrif etmişlerdir.

Huzurlariyle evvelâ bir konuşma ver ertesi günü yapılan seçimde mevcut yedi âza müttefikan Belediye reişi Nuri Artoku C. H. P. reisi seçmişlerdir.

Su ihtiyacı

Burdurun içme suyu yıllardır kireçli, mikroplu ve bozuk bir vaziyette olduğundan bunun mutlak islah edilmesi ve kabili şurp bir hale gelmesi zaruri idi. Bu mühim ihtiyacı düşünen Belediye ve değerli saylavlarımız Ankarada serbest iki su mühendisi bulmuşlar ve Burdura davet etmişlerdir. Memleketimize teşrif eden bu kıymetli mühendisler birkaç gün su menba mecraları üzerinde tetkikat yapmışlar projenin Vekâletçe tasdiki için Ankaraya gitmişlerdir. Yakında dönecekler ve mahallen yapılacak proje üzerine bu memlekete ölmez bir eser bırakacaklardır.

Burdur Halkevi Tarih, Dil, Edebiyat ve kitapsaray Kolları Tarafından Çıkarılır

Yayın işlerine bakan A. Selçak Köseoğlu | Mes'ul Müdürü Diş H. Feyzi Bayraktar

İl Haberleri :

Saylavlarımız

Kamutayın yaz tatiline başlaması üzerine sayın saylavlarımızdan Ahmet Ruhi Yeşilyurd ve Mehmet Sanlı, şirin Burdurumuzu 10 - 7 - 1939 Pazar günü şereflendirmişler, samimî tezahüratla karşılanmışlardır.

Halkevi çalışmaları

Evimiz, Ar kolunun çalışmalarına hız vermek, gençliğin musikiye olan duygu ve kapasitelerini şuurlu bir yolda yükseltmek amacıla 175 liraya bir Saksifon, 3 tane Mandolin getirtmiş ve çalışmalarına hız vermiştir. Gençlerimize başarılar dileriz.

İlkokullar Sergileri

Bu yıl Okullarımızda hazırlanan sınıf sergileri sayın halkımızın ziyaretlerine bir hafta kadar açık bulundurulmuş, yüksek takdirlerini kazanmıştır. Bilâhere Gazi okulunda canlandırılan bölge sergisi başta sayın İlbayımız ve Kültür Dirèktörümüz olmak üzere binlerce ziyaretçiyi memnun etmiştir. Kültür hayatımızda görülen bu ilerilemeden duyduğumuz tadı gizliyemedik. Yardımlarını esirgemiyen şeflerimizle öğretmen arkadaşlara teşekkür etmeyi borç biliriz.

Göl eğlenceleri

Onbeş gündenberi şehir ve köy halkını kucaklıyan göl, eğlence, neş'e kaynağı olmuştur. Her gün binlerce kişi çeşitli vasıtalarla göle akmakta, gençlerde su sporuna önem verenlerin sayısı gündengüne artmaktadır.

Belediyemiz bir otobüs seferi hazırlar, istirahat yerlerini biraz daha düzene korsa göl âlemleri cidden memleket halkının eğlence ihtiyacını karşılıyacak, umumî sağlığa çok yarayacaktır.

Parti Müfettimiz

29 - Mayıs - 1939 da beşinci büyük kurultayın verdiği hayatî kararlardan olarak Valilerden C. H. P. idare heyeti reisliği alınarak idare heyeti arasında bir reis intihabı vardı. Vilâyetimiz : İsparta ve Antalya, Burdur Vilâyetleri arasında merkez intihap edilmiş ve buraya sayın Edirne saylavı Osman Şahinbaş teşrif etmişlerdir.

Huzurlariyle evvelâ bir konuşma ver ertesi günü yapılan seçimde mevcut yedi âza müttefikan Belediye reisi Nuri Artoku C. H. P. reisi seçmişlerdir.

Su ihtiyacı

Burdurun içme suyu yıllardır kireçli, mikroplu ve bozuk bir vaziyette olduğundan bunun mutlak islah edilmesi ve kabili şurp bir hale gelmesi zaruri idi. Bu mühim ihtiyacı düşünen Belediye ve değerli saylavlarımız Ankarada serbest iki su mühendisi bulmuşlar ve Burdura davet etmişlerdir. Memleketimize teşrif eden bu kıymetli mühendisler birkaç gün su menba mecraları üzerinde tetkikat yapmışlar projenin Vekâletçe tasdiki için Ankaraya gitmişlerdir. Yakında dönecekler ve mahallen yapılacak proje üzerine bu memlekete ölmez bir eser bırakacaklardır.

Burdur Halkevi Tarih, Dil, Edebiyat ve kitapsaray Kolları Tarafından Çıkarılır

Yayın işlerine bakan A. Selçuk Köseoğlu

Mes'ul Müdürü Diş H. Feyzi Bayraktar

Seneliği : 90 kuruştur

Tanesi : 7.50 kuruştur

Burdur Basımevinde tertip
ve Tabedilmiştir